Lietas arhīva Nr. K69-0037-20/2
ECLI:LV:KURT:2020:0828.15840016818.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2020.gada 28.augustā

Kurzemes rajona tiesa,
tiesnesis Jānis Bumbieris,
piedaloties prokuroram Rolandam Stūrim,
aizstāvei Karīnai Džeriņai,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 218.panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. B/ izvairījās no nodokļu nomaksas, ar ko tika nodarīti zaudējumi valstij lielā apmērā, proti: /pers. B/, no 2014.gada 15.aprīļa būdama SIA "/nosaukums/" /Nosaukums /, vienotais reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, juridiskā adrese /adrese A/, valdes locekle ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi, tādejādi būdama atbildīga par SIA "/nosaukums/" saimniecisko darbību, nodokļu atskaitēs sniegto informāciju, tostarp, aprēķinātajām un valsts budžetā iemaksājamajām nodokļu summām, un saskaņā ar likumu „Par nodokļiem un nodevām" 15.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu atbildīga arī par SIA "/nosaukums/" likumos noteikto nodokļu maksājumu nomaksu valsts budžetā noteiktajā termiņā un pilnā apmērā, veica uzņēmējdarbību uzņēmuma vārdā un deklarēja Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk – VID) SIA "/nosaukums/" valsts budžetā maksājamos pievienotās vērtības, iedzīvotāju ienākuma nodokļus, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu. Zinot par uzņēmuma nodokļu parādu, kas 2016.gada 15.augustā pārsniedza 18500 *euro* (50 minimālās mēnešalgas), /pers. B/, apzinoties to, ka SIA "/nosaukums/" rīcībā ir pietiekami naudas līdzekļi nodokļu nomaksai, pārkāpa likuma „Par nodokļiem un nodevām" 15.pantā pirmās daļas 2.punktā noteikto, ka nodokļu maksātāju pienākums ir noteiktā termiņā un pilnā apmērā nomaksāt nodokļus un nodevas, rīkojās ar uzņēmuma finanšu līdzekļiem pēc saviem ieskatiem, nolūkā izvairīties no nodokļu nomaksas, tīši neveica nodokļu maksājumus valsts budžetā pilnā apmērā un likumā noteiktajā termiņā nenomaksāja valsts budžetā aprēķinātās nodokļu summas, tā apzināti izvairoties no pievienotās vērtības nodokļa(turpmāk – PVN) nomaksas 8342,76 *euro* apmērā, no iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk – IIN) nomaksas 6120,51 *euro* apmērā, no valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (turpmāk – VSAOI) nomaksas 11341,29 *euro* apmērā un no uzņēmējdarbības riska valsts nodevas (turpmāk – URVN) nomaksas 8,60 *euro* apmērā. Norādītajā veidā /pers. B/ laika posmā no 2014.gada 21.jūlija līdz 2018.gada 12.martam izvairījās no PVN, IIN un URVN nomaksas, kā arī no VSAOI veikšanas par kopējo summu 25813,16 *euro*, ar to nodarot valstij zaudējumus lielā apmērā.

[2] SIA "/nosaukums/" PVN parāds sāka veidoties no 2014.gada 21.jūlija pēc iesniegtās PVN deklarācijas par 2014.gada 2.ceturksni. SIA "/nosaukums/" sistemātiski deklarējusi sekojošus valsts budžetā maksājamus PVN maksājumus par laika posmu no 2014.gada 2.ceturkšņa līdz 2016.gada novembrim (ieskaitot):

par 2014.gada 2.ceturksni deklarēti – 620 *euro*, pamatparāds uz 2014.gada jūlija pēdējo datumu – 620 *euro*, uz 2014.gada augusta un septembra pēdējo datumu 16,67 *euro*;
par 2014.gada 3.ceturksni deklarēti – 2022,70 *euro*, pamatparāds uz oktobra pēdējo datumu – 2039,37 *euro*;
par 2014.gada oktobri deklarēti – 361,28 *euro*, pamatparāds uz novembra pēdējo datumu – 2400,65 *euro*;
par 2014.gada novembri deklarēti – 616,58 *euro*, pamatparāds uz decembra pēdējo datumu – 2674,19 *euro*;
par 2014.gada decembri deklarēti – 1479,30 *euro*, pamatparāds uz 2015.gada janvāra pēdējo datumu – 3811,85 *euro*;
par 2015.gada janvāri deklarēti – 348,62 *euro*, pamatparāds uz februāra pēdējo datumu – 3835,07 *euro*;
par 2015.gada februāri deklarēti – 807,85 *euro*, pamatparāds uz marta pēdējo datumu – 4318,81 *euro*;
par 2015.gada martu deklarēti – 587,44 *euro*, pamatparāds uz aprīļa pēdējo datumu – 4583,50 *euro*;
par 2015.gada aprīli deklarēti – 352,88 *euro*, pamatparāds uz maija pēdējo datumu – 4601,70 *euro*;
par 2015.gada maiju deklarēti – 286,57 *euro*, pamatparāds uz jūnija pēdējo datumu – 2307,70 *euro*;
par 2015.gada jūniju deklarēti– 978,57 *euro*, pamatparāds uz jūlija pēdējo datumu – 2908,97 *euro*;
par 2015.gada jūliju deklarēti – 394,60 *euro*, pamatparāds uz augusta pēdējo datumu – 2204,35 *euro*;
par 2015.gada augustu deklarēti – 1234,71 *euro*, pamatparāds uz septembra pēdējo datumu – 2967,81 *euro*;
par 2015.gada septembri deklarēti – 743,86 *euro*, pamatparāds uz oktobra pēdējo datumu – 2402,12 *euro*;
par 2015.gada oktobri deklarēti – 850,02 *euro*, pamatparāds uz novembra pēdējo datumu – 2456,91 *euro*;
par 2015.gada novembri deklarēti – 890,80 *euro*, pamatparāds uz decembra pēdējo datumu – 3245,61 *euro*;
par 2015.gada decembri deklarēti – 985,31 *euro*, pamatparāds uz 2016.gada janvāra pēdējo datumu – 3343,04 *euro*;
par 2016.gada janvāri deklarēti – 4,66 *euro*, pamatparāds uz februāra pēdējo datumu – 3247,49 *euro*;
par 2016.gada februāri deklarēti – 248,11 *euro*, pamatparāds uz marta pēdējo datumu – 3467,24 *euro*;
par 2016.gada martu deklarēti – 317,68 *euro*, pamatparāds uz aprīļa pēdējo datumu – 3606,17 *euro*;
par 2016.gada aprīli deklarēti – 691,13 *euro*, pamatparāds uz maija pēdējo datumu – 4195,73 *euro*;
par 2016.gada maiju deklarēti – 943,44 *euro*, pamatparāds uz jūnija pēdējo datumu – 5110,90 *euro*;
par 2016.gada jūniju deklarēti – 521,45 *euro*, pamatparāds uz jūlija pēdējo datumu – 5632,35 *euro*;
par 2016.gada jūliju deklarēti – 872,12 *euro*, pamatparāds uz augusta pēdējo datumu – 6504,47 *euro;*
par 2016.gada augustu deklarēti – 386,49 *euro*, pamatparāds uz septembra pēdējo datumu – 6890,96 *euro*;

par 2016.gada septembri deklarēti – 1468,94 *euro*, pamatparāds uz oktobra pēdējo datumu – 8359,90 *euro*;
par 2016.gada oktobri deklarēta pārmaksa 42,48 *euro*, pamatparāds uz novembra pēdējo datumu – 8317,42 *euro*;
par 2016.gada novembri deklarēti – 25,34 *euro*, pamatparāds uz mēneša pēdējo datumu – 8342,76 *euro*.

[2.1] PVN deklarācijas iesniegtas par taksācijas periodiem no 2016.gada decembra līdz 2017.gada augustam, PVN nav deklarēts. 2017.gada 17.augustā SIA "/nosaukums/" izslēgts no PVN maksātāju reģistra. SIA "/nosaukums/" PVN pamatparāds uz 2018.gada 12. martu – 8342,76 *euro.*

[2.2] Pretēji Pievienotās vērtības likuma 119.panta pirmajā daļā noteiktajam, ka nodokli, kas aprēķināts par taksācijas periodu, reģistrēts nodokļa maksātājs iemaksā valsts budžetā 20 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām, /pers. B/ kā SIA "/nosaukums/" valdes locekle bez attaisnojoša iemesla noteiktā termiņā un pilnā apmērā PVN samaksu neveica un par laika periodu no 2014.gada 2.ceturkšņa līdz 2016.gada novembrim (ieskaitot) aprēķinātā PVN samaksu veica daļēji, nesamaksājot PVN valsts budžetā 8342,76 *euro* apmērā.

[3] SIA "/nosaukums/" IIN parāds sāka veidoties no 2015.gada 13.februāra pēc SIA "/nosaukums/" iesniegtā ziņojuma par VSAOI no darba ņēmēju darba ienākumiem, IIN un URVN par 2015.gada februāri. Kopā SIA "/nosaukums/" sistemātiski deklarējusi sekojošu valsts budžetā maksājamu IIN par laika periodu no 2015.gada februāra līdz 2017.gada janvārim(ieskaitot):

par 2015.gada februāri deklarēti – 461,49 *euro*, pamatparāds uz februāra pēdējo datumu – 453,15 *euro*;
par 2015.gada martu deklarēti – 432,74 *euro*, pamatparāds uz marta pēdējo datumu – 885,89 *euro*;
par 2015.gada aprīli deklarēti – 403,01 *euro*, pamatparāds uz aprīļa pēdējo datumu – 1288,90 *euro*;
par 2015.gada maiju deklarēti – 352,75 *euro*, pamatparāds uz maija pēdējo datumu – 1641,65 *euro*;
par 2015.gada jūniju deklarēti – 410,73 *euro*, pamatparāds uz jūnija pēdējo datumu – 763,48 *euro*;
par 2015.gada jūliju deklarēti – 363,36 *euro*, pamatparāds uz jūlija pēdējo datumu – 760,47 *euro*;
par 2015.gada augustu deklarēti – 406,13 *euro*, pamatparāds uz augusta pēdējo datumu – 757,81 *euro*;
par 2015.gada septembri deklarēti – 344,78 *euro*, pamatparāds uz septembra pēdējo datumu – 722,92 *euro*;
par 2015.gada oktobri deklarēti – 387,33 *euro*, pamatparāds uz oktobra pēdējo datumu – 720,52 *euro*;
par 2015.gada novembri deklarēti – 382,90 *euro*, pamatparāds uz novembra pēdējo datumu – 720,62 *euro*;
par 2015.gada decembri deklarēti – 432,98 *euro*, pamatparāds uz decembra pēdējo datumu – 811,60 *euro*;
par 2016.gada janvāri deklarēti – 405,75 *euro*, pamatparāds uz 2016.gada janvāra pēdējo datumu – 1217,35 *euro*;
par 2016.gada februāri deklarēti – 328,59 *euro*, pamatparāds uz februāra pēdējo datumu – 1088,53 *euro*;
par 2016.gada martu deklarēti – 380,50 *euro*, pamatparāds uz marta pēdējo datumu – 1469,04 *euro*;
par 2016.gada aprīli deklarēti – 449,34 *euro*, pamatparāds uz aprīļa pēdējo datumu – 1918,37 *euro*;
par 2016.gada maiju deklarēti – 385,90 *euro*, pamatparāds uz maija pēdējo datumu – 2304,27 *euro*;
par 2016.gada jūniju deklarēti – 399,91 *euro*, pamatparāds uz jūnija pēdējo datumu – 2704,19 *euro*,
par 2016.gada jūliju deklarēti – 507,22 *euro*, pamatparāds uz jūlija pēdējo datumu – 3211,41 *euro*;
par 2016.gada augustu deklarēti – 501,48 *euro*, pamatparāds uz augusta pēdējo datumu – 3712,89 *euro*;
par 2016.gada septembri deklarēti – 734,01 *euro*, pamatparāds uz septembra pēdējo datumu – 4446,90 *euro*;
par 2016.gada oktobri deklarēti – 411,56 *euro*, pamatparāds uz oktobra pēdējo datumu – 4858,46 *euro*;
par 2016.gada novembri deklarēti – 299,60 *euro*, pamatparāds uz novembra pēdējo datumu – 5158,05 *euro*;
par 2016.gada decembri deklarēti – 231,80 *euro*, pamatparāds uz decembra pēdējo datumu – 5389,86 *euro*;
par 2017.gada janvāri deklarēti – 730,65 *euro*, pamatparāds uz 2017.gada janvāra pēdējo datumu – 6120,51 *euro.*

[3.1] Par 2017.gadu un 2018.gada janvāri, februāri IIN deklarēts 0,00 *euro* apmērā, samaksa nav veikta. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pamatparāds uz 2018.gada 12.martu – 6120,51 *euro.*

[3.2] Pretēji likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.panta 5.punktā noteiktajam, ka algas nodoklis iemaksājams budžetā reizi mēnesī, kad bankā tiek saņemta nauda iedzīvotāju ienākumu izmaksai, vai arī izmaksājot algu skaidrā naudā, algas nodoklis budžetā iemaksājams nākamajā dienā pēc algas izmaksas, /pers. B/ kā SIA "/nosaukums/" valdes locekle, bez attaisnojoša iemesla noteiktā termiņā un pilnā apmērā IIN samaksu neveica un par laika periodu no 2015.gada februāra līdz 2017.gada janvārim (ieskaitot) aprēķinātā IIN samaksu veica daļēji, nesamaksājot IIN valsts budžetā 6120,51 *euro* apmērā.

[4] SIA "/nosaukums/" VSAOI parāds sāka veidoties no 2014.gada 28.novembra pēc SIA "/nosaukums/" iesniegtā ziņojuma par VSAOI no darba ņēmēju darba ienākumiem, IIN un URVN par 2014.gada oktobri. Kopā SIA "/nosaukums/" sistemātiski deklarējusi sekojošas valsts budžetā maksājamas VSAOI par laika periodu no 2014.gada oktobra līdz 2017.gada februārim:

par 2014.gada oktobri deklarēti – 713,59 *euro*, pamatparāds uz novembra pēdējo datumu – 713,59 *euro*;
par 2014.gada novembri deklarēti – 582,28 *euro*, pamatparāds uz decembra pēdējo datumu – 588,30 *euro*;
par 2014.gada decembri deklarēti – 817,32 *euro*, pamatparāds uz 2015.gada janvāra pēdējo datumu – 823,34 *euro*;
par 2015.gada janvāri deklarēti – 1027,07 *euro*, pamatparāds uz februāra pēdējo datumu – 1033,08 *euro*;
par 2015.gada februāri deklarēti – 1004,28 *euro*, pamatparāds uz marta pēdējo datumu – 2037,37 *euro*;
par 2015.gada martu deklarēti – 962,58 *euro*, pamatparāds uz aprīļa pēdējo datumu – 2999,95 *euro*;
par 2015.gada aprīli deklarēti – 875,57 *euro*, pamatparāds uz maija pēdējo datumu – 3875,52 *euro*;
par 2015.gada maiju deklarēti – 971,56 *euro*, pamatparāds uz jūnija pēdējo datumu – 4225,41 *euro*;
par 2015.gada jūniju deklarēti – 955,96 *euro*, pamatparāds uz jūlija pēdējo datumu – 4664,51 *euro*;
par 2015.gada jūliju deklarēti – 968,69 *euro*, pamatparāds uz augusta pēdējo datumu – 4464,74 *euro*;
par 2015.gada augustu deklarēti – 1026,84 *euro*, pamatparāds uz septembra pēdējo datumu – 4309,01 *euro*;
par 2015.gada septembri deklarēti – 995,65 *euro*, pamatparāds uz oktobra pēdējo datumu – 4082,04 *euro*;
par 2015.gada oktobri deklarēti – 943,47 *euro*, pamatparāds uz novembra pēdējo datumu – 3910,30 *euro*;
par 2015.gada novembri deklarēti – 1131,23 *euro*, pamatparāds uz decembra pēdējo datumu – 3909,87 *euro*;
par 2015.gada decembri deklarēti – 984,08 *euro*, pamatparāds uz 2016.gada janvāra pēdējo datumu – 4682,57 *euro;*
par 2016.gada janvāri deklarēti – 957,37 *euro*, pamatparāds uz februāra pēdējo datumu – 5419,84 *euro;*
par 2016.gada februāri deklarēti – 1019,95 *euro*, pamatparāds uz marta pēdējo datumu – 5335,72 *euro;*
par 2016.gada martu deklarēti – 997,46 *euro*, pamatparāds uz aprīļa pēdējo datumu – 5902,38 *euro;*
par 2016.gada aprīli deklarēti – 1165,37 *euro*, pamatparāds uz maija pēdējo datumu – 6663,89 *euro;*
par 2016.gada maiju deklarēti – 945,10 *euro*, pamatparāds uz jūnija pēdējo datumu – 7217,81 *euro;*
par 2016.gada jūniju deklarēti – 1152,23 *euro*, pamatparāds uz jūlija pēdējo datumu – 8370,04 *euro;*
par 2016.gada jūliju deklarēti – 1116,59 *euro*, pamatparāds uz augusta pēdējo datumu – 8703,15 *euro;*

par 2016.gada augustu deklarēti – 1111,20 *euro*, pamatparāds uz septembra pēdējo datumu – 7292,18 *euro;*

par 2016.gada septembri deklarēti – 1128,46 *euro*, pamatparāds uz oktobra pēdējo datumu – 8401,21 *euro;*

par 2016.gada oktobri deklarēti – 898,61 *euro*, pamatparāds uz novembra pēdējo datumu – 9299,82 *euro;*

par 2016.gada novembri deklarēti – 567,12 *euro*, pamatparāds uz novembra pēdējo datumu – 9866,93 *euro;*

par 2016.gada decembri deklarēti – 513,94 *euro*, pamatparāds uz 2017.gada janvāra pēdējo datumu – 10380,87 *euro;*

par 2017.gada janvāri deklarēti – 960,41 *euro*, pamatparāds uz februāra pēdējo datumu – 11341,29 *euro.*

[4.1] Par 2017.gadu un 2018.gada janvāri VSAOI deklarētas 0,00 *euro* apmērā, iemaksas nav veiktas. VSAOI pamatparāds uz 2018.gada 12.martu – 11341,29 *euro*.

[4.2] Pretēji likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 21.panta pirmajā daļā noteiktajam, ka darba devējs iemaksā speciālā budžeta kontā obligātās iemaksas par katru darba ņēmēju reizi mēnesī termiņos, kādi norādīti VID izsniegtajā paziņojumā, /pers. B/ kā SIA "/nosaukums/" valdes locekle, bez attaisnojoša iemesla noteiktā termiņā un pilnā apmērā VSAOI samaksu neveica un par laika periodu no 2014.gada oktobra līdz 2017.gada janvārim (ieskaitot) aprēķināto VSAOI samaksu veica daļēji, nesamaksājot VSAOI valsts budžetā 11341,29 *euro* apmērā.

[5] SIA "/nosaukums/" URVN parāds sāka veidoties no 2017.gada 16.janvāra pēc SIA "/nosaukums/" iesniegtā ziņojuma par VSAOI no darba ņēmēju darba ienākumiem, IIN un URVN par 2016.gada decembri. Kopā SIA "/nosaukums/" sistemātiski deklarējusi sekojošas valsts budžetā maksājamas uzņēmējdarbības riska valsts nodevas par laika periodu no 2016.gada decembra līdz 2017.gada jūnijam (ieskaitot):

par 2016.gada decembri deklarēti – 2,16 *euro*, pamatparāds uz 2017.gada janvāra pēdējo datumu – 2,11 *euro*;

par 2017.gada janvāri deklarēti – 2,16 *euro*, pamatparāds uz februāra pēdējo datumu – 4,28 *euro;*

par 2017.gada februāri deklarēti – 0,36 *euro*, pamatparāds uz marta pēdējo datumu – 4,64 *euro;*

par 2017.gada martu deklarēti – 0,36 *euro*, pamatparāds uz aprīļa pēdējo datumu – 5,00 *euro;*

par 2017.gada aprīli deklarēti – 0,36 *euro*, pamatparāds uz maija pēdējo datumu – 5,36 *euro;*

par 2017.gada maiju deklarēti – 0,36 *euro*, pamatparāds uz jūnija pēdējo datumu – 5,72 *euro;*

par 2017.gada jūniju deklarēti – 0,36 *euro*, pamatparāds uz jūlija pēdējo datumu – 6,07 *euro;*

par 2017.gada jūliju deklarēti – 0,36 *euro*, pamatparāds uz augusta pēdējo datumu – 6,44 *euro;*

par 2017.gada augustu deklarēti – 0,36 *euro*, pamatparāds uz septembra pēdējo datumu – 6,80 *euro;*

par 2017.gada septembri deklarēti – 0,36 *euro*, pamatparāds uz oktobra pēdējo datumu – 7,16 *euro;*

par 2017.gada oktobri deklarēti – 0,36 *euro*, pamatparāds uz novembra pēdējo datumu – 7,52 *euro;*

par 2017.gada novembri deklarēti – 0,36 *euro*, pamatparāds uz decembra pēdējo datumu – 7,88 *euro;*

par 2017.gada decembri deklarēti – 0,36 *euro*, pamatparāds uz 2018.gada janvāra pēdējo datumu – 8,24 *euro;*

par 2018.gada janvāri deklarēti – 0,36 *euro*, pamatparāds uz februāra pēdējo datumu – 8,60 *euro.*

[5.1] URVN pamatparāds uz 2018.gada 12.martu – 8,60 *euro.*

[5.2] Pretēji Ministru kabineta 2015.gada 8.decembra noteikumu Nr.692 "Noteikumi par uzņēmējdarbības riska valsts nodevas apmēru un darbinieku prasījumu garantiju fondā ieskaitāmās nodevas daļu 2016.gadā" (spēkā līdz 2017.gada 1.janvārim) 3.punktā, Ministru kabineta 2016.gada 20.decembra noteikumu Nr.836 "Noteikumi par uzņēmējdarbības riska valsts nodevu 2017.gadā" (spēkā līdz 2018.gada 1.janvārim) 3.punktā un Ministru kabineta 2017.gada 19.decembra noteikumu Nr.772 "Noteikumi par uzņēmējdarbības riska valsts nodevu 2018.gadā" 3.punktā noteiktajam, ka valsts nodevu par pārskata mēnesi darba devējs samaksā līdz nākamā mēneša piecpadsmitajam datumam, /pers. B/ kā SIA "/nosaukums/" valdes locekle, bez attaisnojoša iemesla noteiktā termiņā un pilnā apmērā URVN samaksu neveica un par laika periodu no 2016.gada decembra līdz 2018.gada janvārim (ieskaitot) aprēķināto URVN samaksu veica daļēji, nesamaksājot URVN valsts budžetā 8,60 *euro* apmērā.

[6] Tādā veidā, pārkāpjot likuma „Par nodokļiem un nodevām" 15.panta pirmās daļas otro punktu, Pievienotās vērtības likuma 119.panta pirmo daļu, likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.panta 5.punktu, likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 21.panta pirmo daļu, Ministru kabineta 2015.gada 8.decembra noteikumu Nr.692 "Noteikumi par uzņēmējdarbības riska valsts nodevas apmēru un darbinieku prasījumu garantiju fondā ieskaitāmās nodevas daļu 2016.gadā" (spēkā līdz 2017.gada 1.janvārim) 3.punktu, Ministru kabineta 2016.gada 20.decembra noteikumu Nr.836 "Noteikumi par uzņēmējdarbības riska valsts nodevu 2017.gadā" (spēkā līdz 2018.gada 1.janvārim) 3.punktu, Ministru kabineta 2017.gada 19.decembra noteikumu Nr.772 "Noteikumi par uzņēmējdarbības riska valsts nodevu 2018.gadā" 3.punktu, /pers. B/ kā SIA "/nosaukums/" vienīgā valdes locekle, laika posmā no 2014.gada 21.jūlija līdz 2018.gada 12.martam ar likumu noteiktos, SIA "/nosaukums/" deklarētos, obligātos nodokļu un nodevu maksājumus valsts budžetā neveica, tādējādi izvairoties no VSAOI veikšanas, IIN nomaksas, PVN nomaksas un URVN nomaksas par kopējo summu 25813,16 *euro* un šajā apmērā nodarīja valstij materiālo zaudējumu, kas saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās laiku un kārtību" 20.pantu ir liels apmērs.

[7] Ar šādu savu rīcību /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 218.panta otrajā daļā.

Motīvu daļa

[8] Tiesas izmeklēšanā apsūdzētā /pers. B/ savu vainu viņai izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 218.panta otrās daļas neatzina, neatzina cietušā VID pieteikto kaitējuma kompensāciju 25813,16 *euro* (lietas 3.sējuma 238.lapa).

[9] Ņemot vērā apsūdzētās pausto attieksmi pret viņai izvirzīto apsūdzību un pieteikto kaitējuma kompensāciju, tiesas izmeklēšanā tika veikta pierādījumu pārbaude.

[10] Izvērtējusi krimināllietā iegūtos pierādījumus, tiesa atzīst, ka apsūdzētās /pers. B/ vaina viņai inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 218.panta otrās daļas ir pilnībā pierādīta ar krimināllietā iegūtajiem sekojošiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā saistībā.

[11] Ar cietušā VID pārstāves /pers. G/ tiesas sēdē sniegtajām liecībām, ka minētā kriminālprocesa ietvaros VID ir saņēmis pieprasījumu no Nodokļu un muitas policijas pārvaldes saistībā par SIA "/nosaukums/" izvairīšanos no nodokļu nomaksas. VID ticis atzīts par cietušo un iesniedzis kaitējuma kompensācijas pieteikumu 25813,16 *euro* apmērā. VID konstatējis, ka uz 2018.gada 12.martu SIA "/nosaukums/" bija IIN pamatparāds 6120,51 *euro* apmērā saistība ar to, ka SIA "/nosaukums/" bija iesniegusi atskaites VID, bet IIN maksājumus nebija nomaksājusi budžetā pilnā apmērā par laika periodu no 2014.gada decembra līdz 2017.gada janvārim. VID konstatējis, ka ir izveidojies VSAOI pamatparāds 11341,29 *euro* apmērā par laika periodu no 2014.gada oktobra līdz 2017.gada janvārim. SIA "/nosaukums/" bija sniegusi VID atskaites, bet deklarētos nodokļu maksājumus pilnā apmērā nebija nomaksājusi. Tāpat bija izveidojies PVN pamatparāds 8342,76 *euro* apmērā par laika periodu no 2014.gada otrā ceturkšņa līdz 2016.gada novembrim. Otrais ceturksnis ir aprīlis, maijs, jūnijs. SIA "/nosaukums/" bija izveidojies URVN pamatparāds 8,60 *euro* apmērā par laika periodu no 2016.gada decembra līdz 2018.gada janvārim. VID piesakot kaitējuma kompensāciju ir ņēmis vērā veiktos inkasācijas uzdevumus, tāpat piešķirto samaksas termiņu pagarinājuma laikā veiktos maksājumus. Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.pants noteic, ka katra nodokļu maksātāja vispārējais pienākums ir aprēķināt maksājamos nodokļus un nodevas un pilnā apmērā tos nomaksāt likumā noteiktā kārtībā. Vienlaikus no likuma "Par

nodokļiem un nodevām" pirmā panta 14.punkta izriet, ka izvairīšanās no nodokļu vai nodevu maksāšanas ir arī bezdarbība, kuras dēļ nodokļi vai nodevas nav nomaksāti pilnā apmērā vai daļēji. Atbilstoši pastāvošai tiesu praksei izvairīšanās no nodokļu nomaksas notiek tad, kad persona nemaksā vai negrib maksāt likumā noteiktos maksājumus budžetā, vai arī atrod veidus kā nemaksāt. VID uzskata, ka konkrētā situācijā ir pastāvējusi izvairīšanās no nodokļu nomaksas. VID bijusi sarakste ar SIA "/nosaukums/", no kuras izriet ka komercsabiedrībai jau sākot no 2014.gada sāka veidoties nodokļu parādi. SIA "/nosaukums/" dibināts 2014.gadā un tajā pašā gadā jau sācis veidoties PVN pamatparāds. Parādu veidošanos VID konstatē nodokļu informācijas sistēmā, jo nodokļu maksātājs pats deklarē savus darījumus un, attiecīgi, persona, kura strādā ar šo nodokļu maksātāja lietu, veic saraksti ar nodokļu maksātāju un informē par to. Tā ir vispārēja kārtībā saistībā ar nodokļu maksātāju. Tāpat SIA "/nosaukums/" VID bija iesniegusi pieteikumu par nodokļu samaksas pagarinājumu. Pirmais pagarinājums ticis apmierināts un nomaksāts, tomēr pēc tam atkal veidojušies nodokļu parādi. VID vēlreiz piešķīris pagarinājumu, taču komercsabiedrība to nav pildījusi un lēmums ticis atcelts, jo VID izvērtējot lūgumu konstatējis, ka komercsabiedrība nebūs spējīga izpildīt šīs saistības. VID arī pieņēmis vairākus lēmumus par nodokļu maksājumu piedziņu, kuru rezultātā ir veikti daļēji maksājumi, ko VID ņēmis vērā piesakot kompensāciju. 2017.gadā VID konstatējis, ka komercsabiedrībai nav mantas, pret kuru varētu vērst piedziņu un 2017.gadā VID brīdinājis komercsabiedrību par to, ka pastāv maksātnespējas pazīmes un būtu jāiesniedz maksātnespējas pieteikums. Administratīvo lietvedību par maksātnespējas pieteikumu VID nav ierosinājis, jo pēc brīdinājuma saņemšanas komercsabiedrība ir iesniegusi maksātnespējas pieteikumu. Atbilstoši Maksātnespējas likumam nodokļu maksātājam ir pienākums iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu, konstatējot, ka komercsabiedrībai ir izveidojušies nokavētie nodokļu maksājumi, kuriem ir maksājumu termiņi un šis termiņš ir 2 mēneši. Nodokļu parādu gadījumā uzņēmums var vienoties ar VID, iesniegt maksātnespējas pieteikumu vai uzsākt tiesiskās aizsardzības procesu. Ņemot vērā, ka VID ir pienākums kontrolēt, lai nodokļi tiktu nomaksāti un piedzīti, tad VID brīdina nodokļu maksātājus, jo likums paredz, ka par to ir paredzēta administratīvā atbildība. 2016.gada 3.maijā VID ir izvērtējis lietas materiālus un konstatējis, ka izveidojušies kārtējie nokavētie nodokļu maksājumi. 2016.gada 14.janvārī tikusi nosūtīta brīdinājuma vēstule, kurā VID ir lūdzis nokārtot saistības, bet norādītajā termiņā nodokļu maksājumi nav veikti. VID secinājis, ka SIA "/nosaukums/" nav izpildījusi saistības, attiecīgi, uz kurām nodokļu administrācija piešķīrusi labprātīgu izpildes iespēju. Maksājumi veikti daļēji. Atbalsta pasākums paredz to, ka uzņēmums maksā arī kārtējos nodokļus, nevis tikai nokavētos. Lai piešķirtu nodokļu samaksas pagarinājumu VID izvērtē, vai turpmāk uzņēmums, piešķirot šo pagarinājumu, spēs samaksāt gan kārtējos nodokļus, gan nokavētos nodokļu maksājumus. Tiek vērtēta tā informācija, ko ir iesniedzis pats nodokļu maksātājs, jo iesniegumā tam jānorāda savu bilanci, kādi ir izdevumi, ienākumi, kredītsaistības, naudas plūsma uzņēmumā. Izvairīšanās no nodokļu nomaksas var izveidoties tikai ar tiešu nodomu. Likumā "Par nodokļiem un nodevām" konkrēti ir norādīts, kas ir izvairīšanās no nodokļu nomaksas. Komercsabiedrībai ir pienākumus nomaksāt konkrētos nodokļus, kuriem ir iestājies izpildes termiņš. Tāpat, komercsabiedrības, valdes, kura atbild par šo darbību, atbildībā ir izvērtēt uzņēmuma saimniecisko darbību, vai tas var pildīt saistības un attiecīgi pieņemt lēmumu. No Komerclikuma izriet gadīga saimnieka mēraukla, no kuras izriet, ka pieredzes trūkums, nezināšana, nav tie iemesli, kuri ļauj izvairīties no šīs atbildības par nodokļu nenomaksāšanu. Ja komercsabiedrība nevar izpildīt šīs saistības, tas attiecīgi norāda uz to, ka komercsabiedrība ir izvēlējusies novirzīt šos līdzekļus kaut kur citur. Atbilstoši likumam "Par nodokļiem un nodevām" un tiesu praksei, VID uzskata, ka nodokļu nomaksa ir prioritāra. Likumdevējs ir izvērtējis šo samērīgumu un noteicis, ka VID ir jādara visas likumā noteiktās iespējamās darbības, lai piedzītu nokavētos nodokļu maksājumus. Izskatāmajā lietā VID SIA "/nosaukums/" piemērojusi arī inkasācijas uzdevumu, kas redzams no lietas 1.sējuma 15.-38.lapā esošās izdrukas no Nodokļu informācijas sistēmas (turpmāk – NIS). Izdrukā redzamas visas nodokļu iemaksas, nodokļu parādi un veiktie inkasācijas uzdevumi.

[12] Ar apsūdzētās /pers. B/ tiesas sēdē sniegtajām liecībām, ka SIA "/nosaukums/" dibināta 2014.gada 14.aprīlī. Uzņēmums nodarbojies ar sabiedrisko ēdināšanu. Sākotnēji algoti 10 darbinieki, vēlāk darbinieku skaits pieaudzis līdz 25. Lai uzsāktu biznesu bijis nepieciešams tajā investēt finanšu līdzekļus. Restorānam bijuši nepieciešami labas kvalitātes trauki, kas bieži plīsuši, uz galdiem tikuši izvietoti ziedi. Pirmās grūtības ar nodokļiem sākušās 2014.gada jūnijā, jo uzņēmums bijis jauns, klienti par restorānu neko nav zinājuši, restorāna telpās kādu laiku nav notikusi nekāda saimnieciskā darbība, kā arī reklāmai naudas nav bijusi. Pagājis laiks, kamēr izveidojusies klientūra, bet tad tuvojusies ziema, kad cilvēki restorānus apmeklē retāk. 2014.gada novembrī uzņēmums rakstījis VID par nodokļu samaksas termiņa pagarinājumu uz 6 mēnešiem, lai nomaksātu nodokļus, kas arī ticis nomaksāts. Uzņēmums turpinājis saimniecisko darbību. Tā kā restorānu biznesam ir sezonāls raksturs, vasarā ieņēmumu ir vairāk nekā ziemā, nākamās grūtības sākušās 2015.gada maijā, kad nodokļu parāda summa bijusi jau lielāka. VID uzlicis inkasācijas uzdevumu bankas kontam. No 2015.gada 1.jūnija līdz 2017.gada aprīlim atradusies bērna kopšanas atvaļinājumā, taču turpinājusi darboties uzņēmumā. Gājusi uz VID vienoties par nodokļu parāda samaksas kārtību, vēlējusies sastādīt samaksas grafiku. Nodokļus vēlējusies maksāt, taču nevienu gadu uzņēmums nav beidzis ar ienākumiem, visu laiku bijuši zaudējumi. VID ticis sastādīts nodokļu maksājumu grafiks par nodokļu maksājumu labprātīgu samaksu. 2016.gada janvārī VID šo lēmumu lauzis, jo parāda summa tikusi maksāta, bet tekošie nodokļi – nepilnā apmērā. 2016.gada 21.janvārī rakstījusi VID atkārtotu lūgumu par to, lai atjauno labprātīgu nodokļu nomaksu. Tādā veidā vēlējusies nomaksāt nodokļus un parādīt ka ir godprātīga uzņēmēja, bet situācija bijusi tāda, kā ir un ienākumi bijuši tik, cik bijuši. Nav varējusi atļauties nomaksāt pilnīgi visu nodokļu parādu. VID saņēmusi atteikumu un turpmāk VID iesniegumus nav rakstījusi, jo ticis skaidri pamatots, ka pārkāpts noteikums, ka nav maksāti tekošie nodokļi. Tajā pašā laikā SIA "/nosaukums/" bijusi sadarbība ar pašvaldību, atbalstījuši daudzbērnu ģimenes, dāvinājuši dāvanu kartes, veco ļaužu pansionātam "Ilģi" Jaunajā gadā un Ziemassvētkos dāvinājuši paciņas un saldumus. Arī dzīvnieku patversmēm veduši ēdienus. Tas radījis papildus izmaksas bez ienākumiem, bet vēlējusies sagādāt citiem prieku. Tāpat, lai klienti apmeklētu restorānu bijusi nepieciešama laba apkalpošana un garšīgs ēdiens, kā rezultātā pavāriem un viesmīļiem bijusi jāmaksā alga virs vidējā līmeņa. SIA "/nosaukums/" sadarbojusies ar kādu uzņēmumu, piegādājot tai biznesa pusdienas, tad bijuši lielāki ienākumi un varēts samaksāt nodokļus. 2016.gada 16.oktobrī šīs firmas uzticību zaudējuši, jo pavāra vainas dēļ ticis piegādāts nekvalitatīvs ēdiens. Uzskata, ka, ja SIA "/nosaukums/" bija pietiekoši naudas līdzekļi, lai nomaksātu nodokļu parādu, tad VID no uzņēmuma bankas konta, uzliekot inkasācijas uzdevumu, nodokļu parādu vajadzējis segt. Saņemot vēstuli no VID, ka SIA "/nosaukums/" atbilst visiem maksātnespējas nosacījumiem un jāiesniedz maksātnespēja, to nav darījusi, jo bijusi cerība, ka uzņēmums atgūsies. Bijušas pārrunas ar kādu citu uzņēmumu par darbinieku nodrošināšanu ar ēdināšanu, taču sadarbība nav izdevusies un naudas trūkuma dēļ 2017.gada janvārī SIA "/nosaukums/" pārtraukusi saimniecisko darbību, kā rezultātā nodokļu parāds bijis vēl lielāks. Maksātnespēju nav iesniegusi, jo tajā laikā atradusies bērna kopšanas atvaļinājumā, kā arī nav bijuši naudas līdzekļi. Uzņēmuma darbības laikā bieži bijušas situācijas, ka virtuvē saplīsusi plīts vai jāremontē citas mantas, nākuši Pārtikas un veterinārā dienesta darbinieki liekot kaut ko uzlabot, kas prasījis liekus, neplānotus izdevumus. 2018.gada 6.aprīlī paņēmusi bankā kredītu, lai varētu iesniegt uzņēmuma maksātnespēju, saņemto naudu pārskaitījusi Valsts kasei 2018.gada 7.aprīlī. Uzskata, ka nav ļaunprātīgi nemaksājusi nodokļus. Augot nodokļu parādam, sapratusi, ka no tā vairs nevar izkļūt, jo nav bijusi nauda, lai to nomaksātu. Kā valdes locekle šajā periodā algu nav sev saņēmusi, taču maksājusi par to tikai nodokļus, kā arī uzņēmumā ieguldījusi visus savus, kā fiziskas personas, uzkrājumus. 2015.gadā nodokļu parāds izveidojies ziemas sezonā. 2016.gadā tekošie parādi izveidojušies sezonālās ietekmes dēļ. Lielās nodokļu summas veidojušās no sociālajiem nodokļiem, taču darbiniekiem algas tikušas izmaksātas laicīgi. Uzskata, ka ļaunprātība būtu konstatējama tad, ja sasniedzot nodokļu parādam 18000 *euro*, uzņēmums tiktu likvidēts un izveidots cits uzņēmums. Nevar atbildēt, kā grāmatvedības dokumentos tikusi atspoguļota uzņēmuma veiktā labdarība un kādas bijušas tās izmaksas, taču pēc VID un administratora grāmatvedības pārbaudēm viss bijis kārtībā. Grāmatvedības pakalpojumus sniedzis cits uzņēmums ārpakalpojumā. Kad VID uzlicis inkasācijas uzdevumu AS Swedbank" kontam, atvērusi kontu AS "Citadele banka", taču arī tam uzlikts inkasācijas uzdevums. Inkasācijas uzdevums ticis noņemts, kad ar VID 2015.gada jūnijā noslēgta vienošanās par labprātīgu nodokļu samaksu. Kamēr atradusies bērna kopšanas atvaļinājumā uzņēmumā strādājuši darbinieki,

bijis ēdināšanas pakalpojuma organizators, pati parakstījusi vienīgi grāmatvedības dokumentus. Fiziski uzņēmumā, bērna kopšanas atvaļinājuma laikā, nav iesaistījusies, arī paraksta tiesības saglabājušās. Nav tikuši konstatēti gadījumi, ka uzņēmumam nelikumīgi tiktu atsavināti naudas līdzekļi. SIA "/nosaukums/" norēķini notikuši gan skaidrā naudā, gan elektroniski. Pārtika restorānam tikusi pirkta tirgū skaidrā naudā. Ne visus pirkumus varēts atainot uzņēmuma grāmatvedībā, jo nav tikuši izsniegti čeki. Gadījumos, kad tirgū nav doti čeki no SIA "/nosaukums/" puses nekāda darbība nav tikusi veikta, jo tāds ir bizness. Bijis piegādātājs, kas piegādājis dārzeņus, bet bieži bijušas situācijas, kad nav varēts ieplānot cilvēku plūsmu restorānā, kā dēļ iztrūkstošos produktus nācies pirkt tirgū. Zemnieku saimniecībām, kas piegādājušas restorānam gaļu, vajadzējis maksāt skaidrā naudā. Nevar atbildēt, cik daudz maksāts skaidrā naudā tirgū un piegādātājiem, nauda tikusi ņemta no restorāna kases, kā arī noņemta bankomātos. Skaidru naudu no bankomātiem izņēmis restorāna vadītājs /pers. L/, kuram bijusi pieejama uzņēmuma bankas karte, taču naudas izņemšana tikusi saskaņota. Nauda tikusi izņemta pārtikas un ziedu iegādei. Telpu noma un komunālie pakalpojumi tikuši apmaksāti ar pārskaitījumu. Nevar nosaukt, cik skaidra nauda tikusi noņemta bankomātos no 2014.-2016.gadam. Kad uzņēmuma bankas kontam 2016.gadā bijis uzlikts atkārtots inkasācijas uzdevums, varēts fiziski bankā izņemt naudu darbinieku algām, ko arī darījusi. Banka naudu izsniegusi pēc grāmatvedes sastādītā algu saraksta. Naudu vedusi uz restorānu, kur to darbiniekiem pret parakstu izmaksājusi grāmatvede vai restorāna vadītājs. Pati, bērna kopšanas atvaļinājumā, piedalījās uzņēmuma saimnieciskajā darbībā ejot uz banku pēc naudas, ejot uz VID un rakstot iesniegumus, citas darbības nav veikusi. Katru mēnesi bijusi nepieciešama cita summa darbinieku algām, jo darbinieki algu saņēmuši par nostrādātajām stundām, līdz ar ko konstanta alga viņiem nav bijusi. Kādēļ kādam no piegādātājiem maksājusi skaidrā naudā un no kurienes ņemta nauda, neatceras. Restorāna klientiem par pirkumiem ticis izsniegts čeks. Attiecībā uz lietas 1.sējuma 210.-212.lapā norādītajām naudas izmaksām un iemaksām uzņēmuma kontā, nevar paskaidrot cik daudz naudas no bankas konta tikusi izņemta vai iemaksāta. Naudas līdzekļus no bankas konta izņēmusi darbinieku algām, restorāna iekārtu remontdarbiem vai norēķiniem skaidrā naudā ar pārtikas piegādātājiem, sev naudu nav izņēmusi, kā arī ieguldījusi uzņēmuma attīstībā savus privātos naudas līdzekļus, kurus ieguvusi strādājot citā uzņēmumā. Izņemtās naudas summas bijušas atšķirīgas, jo alga darbiniekiem katru mēnesi atšķirusies, atšķīries darbinieku skaits, kā arī atšķīries iepērkamo pārtikas produktu apjoms. Ar uzņēmuma kontu varējusi rīkoties vienīgi pati. Darbiniekiem ticis maksāts arī avanss. Uzņēmuma naudu nav izmantojusi privātiem mērķiem, kā arī nekāda manta par to nav tikusi pirkta. SIA "/nosaukums/" bijis sezonāla rakstura darbs, bijušas būtiskas izmaiņas vasaras mēnešos un ziemā, arī darbinieku skaita ziņā. Janvāra mēnešos izdevumi bijuši mazāki, nekā jūlijā. Ziemā vairāk bijis jāmaksā par komunāliem pakalpojumiem. Bijuši līgumi ar citiem uzņēmumiem – snieguši ēdināšanas pakalpojumus sporta spēlēs ap 500 cilvēkiem. Ļoti būtiski varējuši atšķirties mēneša ienākumi un izdevumi. Jo bijuši vairāk klientu, jo bijuši lielāki izdevumi. Lai sniegtu izbraukuma ēdināšanas pakalpojumus tikuši tērēti gan uzņēmuma skaidras naudas, gan bezskaidras naudas līdzekļi. Skaidras naudas tēriņi veikti uzņēmuma saimnieciskās darbības nodrošināšanai. 2015.gada janvārī un jūlijā no bankas konta noņemtas līdzīgas summas, jo, iespējams, jūlija mēnesī uzņēmuma kasē bijusi vairāk naudas, līdz ar ko naudu no bankas konta nav bijis nepieciešams izņemt. Decembris ir vienīgais ziemas mēnesis, kad uzņēmumam bijis ienākumu vairāk nekā citos mēnešos, jo tas ir svētku mēnesis. SIA "/nosaukums/" sezonas mēneši bijuši jūnijs, jūlijs, augusts un decembris, pārējos mēnešos bijuši gan kāpumi, gan kritumi, jo restorāna bizness nav prognozējams. Nevar atcerēties, kādēļ nauda no bankas konta tikusi noņemta nesezonas mēnešos. Arī vasaras mēnešos tikusi noņemta nauda no uzņēmuma konta. Nauda, kas tikusi noņemta saistībā ar sporta spēlēm, bijusi nepieciešama, lai iepirktu produktus. Veiksmīga sadarbība, saistībā ar sporta spēlēm, izveidojusies ar SIA "Ūdensputni". 2015. un 2016.gadā bijušas vairākas sporta spēles gadā. Lai sagatavotos sporta spēlēm un iepirktu visu nepieciešamo, bijušas nepieciešamas 2-3 nedēļas laika, jo bijis nepieciešams īrēt teltis un inventāru, kas ikdienā nav paredzēts izmantošanai restorānā. Nevar atbildēt, kādēļ 2015.gada vasaras mēnešos no uzņēmuma konta noņemta nauda. Lietas materiālos ir visi grāmatvedības dokumenti, kurus maksātnespējas procesā ir pārbaudījis administrators un tajos pārkāpumus nav saskatījis. Arī VID nav bijušas pretenzijas par grāmatvedības iespējamiem pārkāpumiem, lai SIA "/nosaukums/" nevarētu uzsākt maksātnespējas procesu. 2016.gadā saņēmusi paziņojumu no VID, ka nodokļu parāda summa ir pārsniegusi lielu apmēru, maksātnespējas procesu nav uzsākusi, jo plānojusi nodokļu parādu segt. 2017.gada janvārī uzņēmuma saimniecisko darbību apturējusi. Kad no VID saņēmusi otro brīdinājumu uzsākusi uzņēmuma maksātnespējas procesu, jo SIA "/nosaukums/" atbildusi visiem kritērijiem, lai varētu uzsākt maksātnespējas procesu, bet to nav varējusi atļauties, līdz ar ko 2018.gadā bijis bankā jāņem kredīts, lai to izdarītu. Administratīvais process par nodokļu parādiem VID nav ticis uzsākts.

[13] Ar izdruku no Lursoft, no kuras redzams, ka SIA "/nosaukums/" reģistrēta komercreģistrā 2014.gada 15.aprīlī un tās vienīgā amatpersona – valdes loceklis ar tiesībām komercsabiedrību pārstāvēt atsevišķi – līdz 2018.gada 17.aprīlim bijusi /pers. B/ (lietas 1.sējuma 3.lapa).

[14] Ar VID pieteikumu par radīto kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā, ka SIA "/nosaukums/", veicot saimniecisko darbību, sistemātiski sniegusi nodokļu administrācijai likumos noteiktās deklarācijas, ziņojumus un pārskatus, bet pieteikumā uzskaitīto tiesību normu noteiktajos termiņos un pilnā apmērā aprēķinātās nodokļu summas valsts budžetā nav samaksājusi, līdz ar to neizpildot tiesību normās noteikto pienākumu. Šādas rīcības rezultātā uz 2018.gada 12.martu valsts budžetam nodarīts mantisks zaudējums 25813,16 *euro* apmērā, ko veido aktuālais nodokļu pamatparāds, tajā skaitā IIN 6120,51 *euro* apmērā, VSAOI 11341,29 *euro* apmērā, PVN 8342,76 *euro* apmērā un URVN 8,60 *euro* apmērā, kas izveidojies pieteikumā norādītajos apstākļos.

[15] Ar izdruku no VID NIS par SIA "/nosaukums/" nodokļu maksātāja atlikumu vēsturi uz 2018.gada 12.jūniju (lietas 1.sējuma 25.-38.lapa) no kuras konstatējams turpmāk norādītais.

[15.1] PVN parāds uz 2014.gada 21.jūliju aprēķināts 620,00 *euro* apmērā. PVN parāds uz 2014.gada 31.decembri aprēķināts 1023,56 *euro* apmērā (tajā skaitā pamatparāds 1009,04 *euro*). PVN parāds uz 2015.gada 31.decembri aprēķināts 3296,58 *euro* apmērā (tajā skaitā pamatparāds 3066,61 *euro*). PVN parāds uz 2016.gada 31.decembri aprēķināts 9451,54 *euro* apmērā (tajā skaitā pamatparāds 8342,76 *euro*). PVN parāds uz 2017.gada 31.decembri aprēķināts 10974,09 *euro* apmērā (tajā skaitā pamatparāds 8342,76 *euro*). PVN parāds uz 2018.gada 16.aprīli aprēķināts 11416,26 *euro* apmērā (tajā skaitā pamatparāds 8342,76 *euro*). Laika periodā no 2014.gada 1.augusta līdz 2016.gada 15.jūnijam, izdrukā fiksētajos datumos, ir tikusi veikta PVN daļēja iemaksa, tajā skaitā inkasācijas uzdevumu rezultātā.

[15.2] IIN parāds uz 2014.gada 15.maiju aprēķināts 98,89 *euro* apmērā. IIN parāds uz 2014.gada 31.decembri aprēķināts 348,35 *euro* apmērā (tajā skaitā pamatparāds 345,59 *euro*). IIN parāds uz 2015.gada 31.decembri aprēķināts 877,20 *euro* apmērā (tajā skaitā pamatparāds 811,60 *euro*). IIN parāds uz 2016.gada 31.decembri aprēķināts 5979,89 *euro* apmērā (tajā skaitā pamatparāds 5389,86 *euro*). IIN parāds uz 2017.gada 31.decembri aprēķināts 7822,78 *euro* apmērā (tajā skaitā pamatparāds 6120,50 *euro*). IIN parāds uz 2018.gada 16.aprīli aprēķināts 8147,17 *euro* apmērā (tajā skaitā pamatparāds 6120,51 *euro*). Laika periodā no 2014.gada 26.maija līdz 2016.gada 9.februārim, izdrukā fiksētajos datumos, ir tikusi veikta IIN daļēja iemaksa, tajā skaitā inkasācijas uzdevumu rezultātā.

[15.3] VSAOI parāds uz 2014.gada 26.maiju aprēķināts 214,98 *euro* apmērā. VSAOI parāds uz 2014.gada 31.decembri aprēķināts 588,40 *euro* apmērā (tajā skaitā pamatparāds 588,30 *euro*). VSAOI parāds uz 2015.gada 31.decembri aprēķināts 3869,30 *euro* apmērā (tajā skaitā pamatparāds 3416,85 *euro*). VSAOI parāds uz 2016.gada 31.decembri aprēķināts 11102,71 *euro* apmērā (tajā skaitā pamatparāds 9866,93 *euro*). VSAOI parāds uz 2017.gada 31.decembri aprēķināts 14620,64 *euro* apmērā (tajā skaitā pamatparāds 11341,28 *euro*). VSAOI parāds uz 2018.gada 16.aprīli aprēķināts 15221,73 *euro* apmērā (tajā skaitā pamatparāds 11341,28 *euro*). Laika periodā no 2014.gada 26.maija līdz 2016.gada 3.oktobrim, izdrukā fiksētajos datumos, ir tikusi veikta VSAOI daļēja iemaksa, tajā skaitā inkasācijas uzdevumu rezultātā.

[15.4] URVN parāds uz 2014.gada 15.maiju aprēķināts 3,60 *euro* apmērā. URVN parāds uz 2014.gada 22.decembri aprēķināts 1,32 *euro*

apmērā. URVN parāds uz 2015.gada 22.decembri aprēķināts 9,23 *euro* apmērā. URVN parāds uz 2016.gada 22.decembri aprēķināts 0,04 *euro* apmērā. URVN parāds uz 2017.gada 31.decembri aprēķināts 8,87 *euro* apmērā (tajā skaitā pamatparāds 7,88 *euro*). URVN parāds uz 2018.gada 16.aprīli aprēķināts 10,40 *euro* apmērā (tajā skaitā pamatparāds 8,96 *euro*). Laika periodā no 2014.gada 26.maija līdz 2016.gada 20.jūnijam, izdrukā fiksētajos datumos, ir tikusi veikta URVN daļēja iemaksa.

[16] Ar VID 2018.gada 26.martā sniegto informāciju par SIA "/nosaukums/" nokavētajiem nodokļiem, no kuras konstatējams, ka 2015.gada 6.februārī SIA "/nosaukums/" brīdināta par nodokļu parādiem elektroniskās deklarēšanas sistēmā (turpmāk – EDS). 2015.gada 29.maijā VID amatpersona pieņēmusi lēmumu par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu 10265,32 *euro* apmērā. 2015.gada 1.jūnijā VID nosūtījis inkasācijas uzdevumus uz SIA "/nosaukums/" reģistrētajiem kontiem kredītiestādēs. 2015.gada 9.jūnijā, pārbaudot publiskajos reģistros pieejamo informāciju, SIA "/nosaukums/" manta nav konstatēta. 2015.gada 3.jūlijā VID amatpersona pieņēmusi lēmumu par nokavēto nodokļu maksājumu labprātīgu izpildi. 2015.gada 6.jūlijā un 4.augustā VID atcēlis inkasācijas uzdevumus no SIA "/nosaukums/" reģistrētajiem kontiem kredītiestādēs. 2015.gada 10.decembrī SIA "/nosaukums/" brīdināta EDS par nodokļu parādiem. 2016.gada 14.janvārī VID SIA "/nosaukums/" nosūtījis brīdinājumu par lēmuma par nokavēto nodokļu maksājumu labprātīgu izpildi atcelšanu. 2016.gada 3.maijā VID amatpersona pieņēmusi lēmumu par nokavēto nodokļu maksājumu labprātīgu izpildi atcelšanu. 2016.gada 6.maijā VID nosūtījis inkasācijas uzdevumus uz SIA "/nosaukums/" reģistrētajiem kontiem kredītiestādēs. 2016.gada 3.augustā VID amatpersona pieņēmusi lēmumu par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu 18407,63 *euro* apmērā. 2016.gada 9.augustā VID nosūtījis inkasācijas uzdevumus uz SIA "/nosaukums/" reģistrētajiem kontiem kredītiestādēs. 2016.gada 21.oktobrī un 2017.gada 14.februārī, pārbaudot publiskajos reģistros pieejamo informāciju, SIA "/nosaukums/" manta nav konstatēta. 2017.gada 21.februārī VID nosūtījis paziņojumu Tiesu administrācijai par ziņu ierakstīšanu datorizētās zemesgrāmatas personu rādītājā. 2017.gada 23.martā VID nosūtījis izpildei 2016.gada 3.augusta lēmumu par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu zvērinātam tiesu izpildītājam. 2017.gada 20.aprīlī, pēc zvērināta tiesu izpildītāja lūguma, VID atcēlis nosūtītos inkasācijas uzdevumus kredītiestādei. 2017.gada 12.septembrī VID sastādījis aktu par SIA "/nosaukums/" mantas neesamību (lietas 1.sējuma 40.lapa).

[17] Ar VID 2018.gada 30.maija atzinumu par SIA "/nosaukums/", ka pamatparāda vērtības noapaļošanas rezultātā var būt palielinātas vai samazinātas par 0,01 *euro*. Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 23.[1] panta otrā daļa noteic, ka nodokļa samaksas diena ir diena, kad valsts budžets vai pašvaldības budžets ir saņēmis attiecīgi tam piekritīgo nodokļa maksājumu. No atzinuma redzams, ka SIA "/nosaukums/" nodokļu pamatparāds uz 2018.gada 12.martu sastādījis 25813,16 *euro*. VID, izanalizējot SIA "/nosaukums/" nokavēto nodokļu maksājumu vēsturi, konstatējis, ka pamatparāda apmērs pārsniedz 50 minimālo mēnešalgu apmēru 2016.gada 15.augustā. VID konstatējis, ka SIA "/nosaukums/" aprēķinātie un veiktie maksājumi valsts budžetā kopš PVN nodokļu parāda izveidošanās brīža līdz 2018.gada 12.martam ir attiecīgi aprēķināts 19040,45 *euro* (samazināts 42,48 *euro*), no kā iemaksāts 11103,26 *euro* (tai skaitā pamatparāds 10655,23 *euro*). Iemaksas veiktas arī iemaksājot pirmo termiņa pagarinājumu, iemaksājot nokavējuma naudu pēc inkaso uzdevuma, iemaksājot pamatparādu pēc inkaso uzdevuma, iemaksājot veco nokavējumu naudu un iemaksājot veco pamatparādu. SIA "/nosaukums/" 2017.gada 17.augustā izslēgta no VID PVN maksātāju reģistra, sakarā ar PVN deklarāciju neiesniegšanu. SIA "/nosaukums/" aprēķinātie un veiktie maksājumi valsts budžetā kopš VSAOI nodokļu parāda izveidošanās brīža līdz 2018.gada 12.martam ir attiecīgi aprēķināts 30998,28 *euro*, no kā iemaksāts 16453,98 *euro* (tai skaitā pamatparāds 13731,01 *euro*). Iemaksas veiktas arī iemaksājot nokavējuma naudu pēc inkaso uzdevuma, iemaksājot pamatparādu pēc inkaso uzdevuma, iemaksājot veco nokavējuma naudu, iemaksājot pirmo termiņa pagarinājumu, iemaksājot veco pamatparādu, kā arī iekļauta inkaso iemaksa pēc pirmā lēmuma. SIA "/nosaukums/" aprēķinātie un veiktie maksājumi valsts budžetā kopš IIN nodokļu parāda izveidošanās brīža līdz 2018.gada 12.martam ir attiecīgi aprēķināts 10144,51 *euro*, no kā iemaksāts 4510,79 *euro* (tai skaitā pamatparāds 4367,69 *euro*). Iemaksas veiktas arī iemaksājot nokavējuma naudu pēc inkaso uzdevuma, iemaksājot pamatparādu pēc inkaso uzdevuma. SIA "/nosaukums/" aprēķinātie un veiktie maksājumi valsts budžetā kopš URVN nodokļu parāda izveidošanās brīža līdz 2018.gada 12.martam ir attiecīgi aprēķināts 8,64 *euro*, iemaksājumi nav veikti. VID norādījis, ka SIA "/nosaukums/" bija jāveic nodokļu maksājumi valsts budžetā saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.panta pirmās daļas 2.punktu. PVN maksājumu veikšanu valsts budžetā noteic Pievienotās vērtības nodokļa likuma 119.panta pirmā daļa, VSAOI – likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 21.panta pirmā daļa (sākot ar 2014.gada 1.maiju VSAOI ir veicamas pārskata mēnesim sekojošā mēneša 15.datumā), IIN – likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.panta piekto daļu, URVN – Ministru kabineta 2015.gada 8.decembra noteikumi Nr.836 par uzņēmējdarbības riska valsts nodevas apmēru un darbinieku prasījumu garantiju fondā ieskaitāmās nodevas daļu, 2016.gada 20.decembra noteikumi Nr.692 un 2017.gada 19.decembra noteikumi Nr.772 par uzņēmējdarbības riska valsts nodevu. Atzinumā norādīts, ka vienīgā SIA "/nosaukums/" amatpersona bijusi /pers. B/ no 2014.gada 15.aprīļa, kura bijusi arī EDS lietotāja no 2014.gada 7.maija (lietas 1.sējuma 43.-46.lapa).

[18] Ar elektroniski VID EDS iesniegtajām SIA "/nosaukums/" pirmreizējām vai pēdējām precizētām PVN deklarācijām par periodu no 2014.gada 2.ceturkšņa līdz 2017.gada augustam un pirmreizējiem vai pēdējiem precizētajiem darba devēja ziņojumiem par periodu no 2014.gada oktobra līdz 2018.gada februārim, kas apstiprina VID 2018.gada 26.martā sniegto informāciju par SIA "/nosaukums/" nokavētajiem nodokļiem (lietas 1.sējuma 47.-158.lapa).

[19] Ar SIA "/nosaukums/" gada pārskatiem par 2014.-2017.gadu, kas satur ziņas par SIA "/nosaukums/" bilances aktīviem un pasīviem (lietas 1.sējuma 160.-168.lapa).

[20] Ar izdruku par SIA "/nosaukums/" 2016.gada augustā skaidrā naudā veikto divpusējo darījumu, no kuras redzams, ka SIA "/nosaukums/" minētajā datumā veikusi pirkumu no AS "KONIG DISTRIBUTION" 1733,04 *euro* vērtībā (lietas 1.sējuma 171.lapa).

[21] Ar AS "Swedbank" sniegto informāciju par SIA "/nosaukums/" konta Nr./konta numurs/ lietošanas tiesībām un konta pārskatu par laika posmu no 2014.gada 9.aprīļa līdz 2018.gada 9.aprīlim, no kā redzams, ka norādītajā laika periodā paraksta tiesības bankā rīkoties ar SIA "/nosaukums/" kontu bija /pers. B/. Minētajā laika periodā kontam bijusi pieslēgta internetbanka un pievienoti tās lietotāji /pers. B/ un /pers. L/, kā arī piesaistīta norēķinu karte. No konta pārskata tiesa konstatē, ka SIA "/nosaukums/" ienākošie naudas līdzekļi minētajā periodā sastādījuši 196384,60 *euro*, kas vairāk kā 7 reizes pārsniedz nodokļu parādu (lietas 1.sējuma 175.-209.lapa).

[22] Ar SIA "/nosaukums/" AS "Swedbank" konta Nr./konta numurs/ pārskata apskates protokolu, no kā redzams, ka laika posmā no 2014.gada 9.aprīļa līdz 2018.gada 9.aprīlim no konta regulāri tikusi noņemta skaidra nauda 67895 *euro* apmērā, 16588,46 *euro* ticis izmaksāts /pers. B/, kā arī 7920,00 *euro* iemaksāti papildinot kontu gan no /pers. B/ konta, gan iemaksas veicot bankomātos. Kopējā summa sastāda 92403,46 *euro*, kas vairāk kā 3 reizes pārsniedz nodokļu parādu (lietas 1.sējuma 210.-212.lapa).

[23] Ar AS "Citadele banka" sniegto informāciju par SIA "/nosaukums/" konta Nr./konta numurs/ lietošanas tiesībām un konta pārskatu par laika posmu no 2015.gada 5.jūnija līdz 2016.gada 20.augustam, no kā redzams, ka norādītajā laika periodā tiesības bankā rīkoties ar SIA "/nosaukums/" kontu bija /pers. B/ un /pers. L/. Minētajā laika periodā kontam bijusi pieslēgta internetbanka un pievienoti tās lietotāji /pers. B/ un /pers. L/, kā arī piesaistīta norēķinu karte. No konta pārskata tiesa konstatē, ka SIA "/nosaukums/" ienākošie naudas līdzekļi minētajā periodā sastādījuši 3347,11 *euro* (lietas 1.sējuma 216.-228.lapa).

[24] Ar SIA "/nosaukums/" AS "Citadele banka" konta Nr./konta numurs/ pārskata apskates protokolu, no kā redzams, ka laika posmā no 2015.gada 5.jūnija līdz 2016.gada 20.augustam no konta tikusi noņemta skaidra nauda 1480,00 *euro* apmērā (lietas 1.sējuma 229.lapa).

[25] Ar SIA "/nosaukums/" maksātnespējas procesa administratores Elīnas Karstās iesniegtajām SIA "/nosaukums/" kases grāmatām par periodu

no 2015.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 31.decembrim (lietas 2.sējuma 2.-239.lapa), to apskates protokolu (lietas 2.sējuma 241.-242.lapa), /pers. B/ iesniegtajām SIA "/nosaukums/" kases grāmatām par periodu no 2015.gada 23.aprīļa līdz 2016.gada 30.aprīlim (lietas 3.sējuma 2.-127.lapa), to apskates protokolu (lietas 3.sējuma 128.lapa), no kā redzams, ka kopējie SIA "/nosaukums/" ieņēmumi no ēdināšanas pakalpojumiem skaidrā un bezskaidrā naudā no 2014.-2016.gadam sastādījuši 236468,17 *euro*, kas vairāk kā 9 reizes pārsniedz nodokļu parādu.

[26] Ar 2018.gada 31.jūlija lēmumu par kriminālprocesa materiālu nosūtīšanu kriminālvajāšanas uzsākšanai, no kā redzama SIA "/nosaukums/" nodokļu parādu veidošanās, finanšu līdzekļu pietiekamības un normatīvā regulējuma analīze (lietas 3.sējuma 145.-150.lapa).

[27] Izvērtējusi krimināllietā savāktos un iepriekš minētos pierādījumus, kā arī visus lietas materiālus kopumā, tiesa atzīst, ka apsūdzētās /pers. B/ vaina viņai inkriminētā noziedzīgā nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 218.panta otrajā daļā, izdarīšanā ir pilnīgi pierādīta ar visiem lietā iegūtajiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā saistībā, un tieši, ar rakstveida pierādījumiem par SIA "/nosaukums/" saimniecisko darbību un nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksu, kā arī cietušā pārstāves un apsūdzētās liecībām par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļiem.

[28] Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 1.panta pirmais punkts nosaka, ka nodoklis ir ar likumu noteikts obligāts periodisks vai vienreizējs maksājums valsts budžeta vai pašvaldību budžetu (pamatbudžeta vai speciālā budžeta) ieņēmumu nodrošināšanai un valsts funkciju un pašvaldību funkciju finansēšanai.

[29] Likumā "Par nodokļiem un nodevām" 1.panta 14.punktā noteikts, ka izvairīšanās no nodokļu vai nodevu maksāšanas ir apzināta nepatiesas informācijas sniegšana nodokļu deklarācijās, nodokļu deklarāciju, informatīvo deklarāciju vai nodokļu administrēšanai un kontrolei nepieciešamās pieprasītās informācijas neiesniegšana, nelikumīga nodokļu atvieglojumu, priekšrocību un atlaižu piemērošana vai jebkura cita apzināta darbība vai bezdarbība, kuras dēļ nodokļi vai nodevas nav samaksātas pilnā apmērā vai daļēji.

[30] Tādējādi minētajā likumā ietverts vispārināts izvairīšanās no nodokļu maksāšanas skaidrojums, kas sevī ietver jebkādu darbību vai bezdarbību, kuras dēļ nodokļi nav samaksāti pilnā apmērā vai daļēji.

[31] Savukārt Krimināllikuma 218.panta otrajā daļā atbildība noteikta gan par izvairīšanos no nodokļu maksājumu veikšanas, gan par šajā pantā norādīto objektu slēpšanu vai to samazināšanu, tādā veidā nošķirot un konkretizējot darbības un bezdarbības veidus. Šajā pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums ir ar materiālu sastāvu, jo panta dispozīcijā ietverta norāde ne tikai uz darbību vai bezdarbību, bet arī uz kaitīgām sekām – zaudējumiem valstij lielā apmērā.

[32] No subjektīvās puses Krimināllikuma 218.pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums ir tīšs (ar nodomu) izdarīts noziegums, ko raksturo tiešs nodoms. Vainīgā persona tīši un apzināti pieļauj bezdarbības aktu, kas virzīts uz tieši izvairīšanos no nodokļu vai tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas, nepildot nodokļu maksātāja pienākumu aprēķināt maksājamo (iemaksājamo) nodokļu summas un noteiktajā termiņā un pilnā apmērā nomaksāt nodokļus vai nodevas, vai veic darbības, kas virzītas uz ienākumu, peļņas vai citu ar nodokli apliekamo objektu slēpšanu vai samazināšanu. Personai ir konkrēts mērķis (nolūks), ko viņa, izdarot nodarījumu, vēlas sasniegt – izvairīties no nodokļu vai tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2013.gada tiesu prakses apkopojumu "Tiesu prakse lietās par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un par izvairīšanos no nodokļu maksāšanas"*).

[33] Izvairīšanās no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas notiek, ja persona bez attaisnojošiem iemesliem noteiktā termiņā neizdara maksājumus (*sk. U.Krastiņš, V.Liholaja, Ā.Niedre. Krimināltiesības. Vispārīgā un Sevišķā daļa: Mācību grāmata. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 1999, 253.lpp.*).

[34] Tiesa atzīst, ka ar lietā iegūtajiem pierādījumiem ir pilnībā pierādīts /pers. B/ inkriminētā noziedzīgā nodarījuma objekts – tautsaimniecības intereses valsts ieņēmumu sfērā, kā arī priekšmets, tas ir, likumā noteiktie un apsūdzībā pilnīgi pareizi norādītie nodokļi un tiem pielīdzinātie maksājumi, kā arī noziedzīgā nodarījuma objektīvās puses pazīmes, kas pareizi norādītas /pers. B/ izvirzītajā apsūdzībā.

[35] Izvērtējusi krimināllietā savāktos, iepriekš minētos pierādījumus to kopumā un savstarpējā saistībā, tiesa atzīst, ka tie ir ticami un attiecināmi uz izdarīto noziedzīgo nodarījumu, pieļaujami, jo iegūti Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā, un pietiekami apsūdzētās /pers. B/ vainas izdarītajā noziedzīgajā nodarījumā, kas paredzēts Krimināllikuma 218.panta otrajā daļā pierādīšanai.

[36] Tiesa atzīst, ka iepriekš minētie pierādījumi pilnībā pierāda un apstiprina, ka apsūdzētā /pers. B/ tīši un apzināti pieļāva bezdarbību, kas bija virzīta uz tiešu izvairīšanos no nodokļu nomaksas, jo apsūdzētā nepildīja savu, kā SIA "/nosaukums/" valdes locekļa ar tiesībām pārstāvēt komercsabiedrību atsevišķi, pienākumu, noteiktajā termiņā un pilnā apmērā nomaksāt nodokļus.

[37] Apsūdzībā ir pareizi norādītas likuma normas, saskaņā ar kurām apsūdzētajai /pers. B/ bija pienākums maksāt nodokļus un tiem pielīdzinātos maksājumus, kā arī norādīts, ka apsūdzētā izvairījās no nodokļu nomaksas, jo rīkojās ar SIA "/nosaukums/" finanšu līdzekļiem pēc saviem ieskatiem, nemaksājot kārtējos aprēķinātos nodokļus un tiem pielīdzinātos maksājumus pilnā apmērā.

[38] Tiesa atzīst, ka /pers. B/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma objektīvā puse izpaudās viņas rīcībā, kad viņa būdama SIA "/nosaukums/" amatpersona, ar tiesībām pārstāvēt komercsabiedrību atsevišķi, tās vienīgā un faktiskā vadītāja, apzināti nesamaksāja SIA "/nosaukums/" aprēķinātos, apsūdzībā norādītos nodokļus un tiem pielīdzinātos maksājumus pilnā apmērā likumā noteiktajos termiņos.

[39] No lietas materiāliem redzams, ka, veicot SIA "/nosaukums/" valdes locekļa ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi pienākumus, apsūdzētā /pers. B/, būdama informēta par sistemātiski iesniegtajām nodokļu administrācijai likumā noteiktajām deklarācijām, pārskatiem, ziņojumiem, labprātīgi nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu samaksu SIA "/nosaukums/" norādītajā apjomā nav veikusi, kā rezultātā izveidojās parāds, kas sasniedza lielus apmērus 2016.gada 15.augustā, un turpināja pieaugt, līdz sasniedza 25813,16 *euro*.

[40] Tiesai nav pamata apšaubīt, ka visu laika posmu, kurā parāds izveidojās, /pers. B/ par to bija informēta, ko savās liecībās nenoliedza, kā arī izlēma turpināt SIA "/nosaukums/" saimniecisko darbību, sadalot tās finanšu līdzekļu izlietojumu pēc saviem ieskatiem (maksāja algas, īri, norēķinājās ar piegādātājiem). Tāpat, /pers. B/ bija informēta par VID veiktajām darbībām parāda atgūšanā – saņēma vēstules par nodokļu parādiem un pati komunicēja ar amatpersonām šī jautājuma risināšanā.

[41] Tiesa piešķir augstu ticamību visiem lietā iegūtajiem un iepriekš minētajiem pierādījumiem, jo atzīst, ka tie ir iegūti Kriminālprocesa likumā noteiktā kārtībā, un ir vērtējami kā savstarpēji apstiprinoši un papildinoši.

[42] No apsūdzētās /pers. B/ paustās attieksmes pret apsūdzību un sniegtajām liecībām konstatējams, ka viņa neapšauba un ar savām liecībām apstiprina SIA "/nosaukums/" aprēķināto nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu parāda veidu un apmēru, bet nepiekrīt, ka tas izveidojies ļaunprātīgas rīcības rezultātā un norādīja, ka SIA "/nosaukums/" rīcībā faktiski nebija tādu finanšu līdzekļu, kas ļautu šos nodokļus aprēķinātajā apmērā samaksāt.

[43] Izvērtējusi pierādījumus krimināllietā, tiesa atzīst, ka nav pamata apšaubīt nodokļu administrācijas veikto nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu aprēķinu par valsts budžetam nodarīto zaudējumu apmēru, ko veido apsūdzībā norādītie budžetam nenomaksātie nodokļi un tiem pielīdzinātie maksājumi. Tiesai nav šaubu, ka lietas materiālos esošās izdrukas no NIS un EDS ir izmantojamas kā pieļaujami pierādījumi, jo to avoti ir oficiāla elektroniskā sistēma, tāpēc tajās ietvertie dati ir ticami.

[44] Izvērtējusi lietā iegūtos pierādījumus un iepriekš minētos SIA "/nosaukums/" gada pārskatus, kā arī banku kontu izrakstus, no kā ir redzama SIA "/nosaukums/" rīcībā esošo finanšu līdzekļu apgrozība, tiesa atzīst, ka apsūdzētās /pers. B/ kā SIA "/nosaukums/" valdes locekļa ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi, rīcībā bija pietiekami naudas līdzekļi uzņēmuma darbības nodrošināšanai, tātad, bija finansiāla iespēja, lai savlaicīgi

un noteiktajā kārtībā veiktu likumā noteikto nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu samaksu. Taču apsūdzētā /pers. B/ šos maksājumus veica neregulāri un neatbilstoši nodokļu administrācijai deklarētajiem nodokļu apmēriem, tādā veidā nepildot savu likumā noteikto pienākumu.

[45] Izvērtējusi krimināllietā iegūtos pierādījumus un apsūdzētās liecībās minētos motīvus nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksai daļējā apmērā, tiesa secina, ka apsūdzētā /pers. B/ ilgākā laika periodā par prioritāru uzskatīja naudas izlietojumu algu izmaksai, norēķiniem ar piegādātājiem un citu SIA "/nosaukums/" saimniecisko vajadzību apmierināšanai, nodokļiem atstājot vien atlikušās naudas summas. Līdz ar to veidojās nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu parāds, taču, neskatoties uz šī parāda izveidošanos, apsūdzētā /pers. B/ turpināja SIA "/nosaukums/" saimniecisko darbību un nodokļus maksāja tikai daļēji.

[46] No minētā secināms, ka lietā pārbaudītie pierādījumi apstiprina, ka apsūdzētajai /pers. B/ nodokļu nomaksa nebija prioritāte.

[47] Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.panta pirmās daļas 1.un 2.punkts nosaka, ka nodokļu maksātāja pienākums ir aprēķināt maksājamo (iemaksājamo) nodokļu summas un noteiktajā termiņā un pilnā apmērā nomaksāt nodokļus un nodevas. No minētā secināms, ka iestājoties aprēķinātā nodokļa nomaksas termiņam, nodokļu maksātājam nav izvēles tiesību, un ir pienākums samaksāt aprēķināto nodokli un nodevas pilnā apmērā.

[48] Tiesa secina, ka apsūdzētās /pers. B/ liecībās iekļautās ziņas, ka nodokļu maksājumi tika veikti pēc iespējām, nav pieņemami kā attaisnojums viņas izdarītajam noziedzīgajam nodarījumam, jo apsūdzētā SIA "/nosaukums/" saimnieciskās darbības turpināšanai bija tiesīga izmantot tikai savā rīcībā likumīgi paturētos finanšu līdzekļus, tas ir, pēc nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas.

[49] Līdz ar to tiesa atzīst, ka apsūdzētās apgalvojumi par nodokļu maksāšanu iespēju robežās un līdzekļu trūkumu nodokļu nomaksai, ir nepamatoti, jo lietā iegūtie pierādījumi apstiprina faktu, ka apsūdzētā /pers. B/ valstij piekrītošos finansiālos līdzekļus – valsts budžetā maksājamos nodokļus un tiem pielīdzinātos maksājumus izmantoja vispirms citu SIA "/nosaukums/" finansiālo vajadzību apmierināšanai, kaut gan nodokļu nomaksa ir prioritāra attiecībā pret citiem saimnieciskās darbības veikšanai nepieciešamajām izmaksām.

[50] Tiesa atzīst, ka tas apstāklis, ka apsūdzētā, kā SIA "/nosaukums/" valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt sabiedrību atsevišķi, nebija noteikusi pareizas prioritātes un nerūpējās par SIA "/nosaukums/" rīcībā esošo naudas līdzekļu pareizu izlietojumu, nevar būt par pamatu viņas attaisnošanai noziedzīgā nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 218.panta otrajā daļā, izdarīšanā.

[51] Apsūdzētās /pers. B/ prettiesiskās rīcības rezultātā, nenomaksājot nodokļus, valstij tika nodarīti lieli zaudējumi – 25813,16 *euro*, kas saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanos un piemērošanas kārtību" 20.pantu atzīstami par lieliem apmēriem, jo valstij nodarītais mantiskais zaudējums uz noziedzīgā nodarījuma pabeigtības brīdi pārsniedza 50 minimālās mēnešalgas – 18500,00 *euro* (2016.gadā Latvijas Republikā noteiktā mēnešalga bija 370,00 *euro*). Tiesa atzīst, ka apsūdzētās /pers. B/ prettiesiskajai rīcībai, nesamaksājot nodokļus un tiem pielīdzināto maksājumus likumā paredzētajā apmērā, ir tiešs cēloniskais sakars ar sekām, kuras iestājās, proti, ar zaudējumiem valstij lielā apmērā.

[52] Krimināllikuma 12.pants nosaka, ka par noziedzīgu nodarījumu, ko privāto tiesību juridiskās personas interesēs šīs personas labā vai tās nepienācīgas pārraudzības vai kontroles rezultātā izdarījusi fiziskā persona, attiecīgā fiziskā persona saucama pie krimināltatbildības, bet juridiskajai personai var piemērot šajā likumā paredzētos piespiedu ietekmēšanas līdzekļus.

[53] Izvairīšanās no nodokļu nomaksas subjekts ir nodokļu maksātājs. Ja nodokļu maksātājs ir juridiskā persona, tad tās vietā atbild juridiskās personas vadītājs.

[54] Tādējādi tiesa secina, ka /pers. B/ apsūdzībā minētajā laika posmā, kā pilngadīgai un pieskaitāmai personai, kuras tiešā vadībā esošajai juridiskajai personai – SIA "/nosaukums/", bija pienākums maksāt valsts noteiktos nodokļus un tiem pielīdzinātos maksājumus nodevas, ir atzīstama par Krimināllikuma 218.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma – izvairīšanās no nodokļu nomaksas – subjektu.

[55] Šādos apstākļos, izvērtējusi lietā iegūtos pierādījumus to kopumā un savstarpējā saistībā, tiesa atzīst, ka apsūdzētās /pers. B/ vaina viņai inkriminētā Krimināllikuma 218.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pilnībā pierādīta un viņas darbību kvalifikācija ir pareiza, un /pers. B/ ir sodāma.

[56] Nosakot apsūdzētajai sodu, tiesa vadās no Krimināllikuma 35. un 46.panta un ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētās personību un viņas atbildību ietekmējošos apstākļus.

[57] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu /pers. B/ izdarījusi smagu noziegumu.

[58] /pers. B/ iepriekš nav sodīta (lietas 3.sējuma 130.lapa), iegūta augstākā izglītība, apgādībā divas personas (lietas 3.sējuma 133.lapa). Pēc tiesas sēdē sniegtās informācijas – strādā divās darba vietās, ikmēneša ienākumi 1000,00 *euro*, veselības problēmu nav.

[59] Ievērojot iepriekš izklāstītos personību raksturojošos datus, tiesa vērtē apsūdzētās personību pozitīvi.

[60] Krimināllikuma 218.panta otrās daļas sankcijā paredzēts sods ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.

[61] Saskaņā ar Krimināllikuma 35.pantu Krimināllikumā paredzētais sods ir piespiedu līdzeklis, ko personai, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, šā likuma ietvaros valsts vārdā piespriež tiesa. Soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību; atjaunot taisnīgumu; sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu; resocializēt sodīto personu; panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas

[62] Tā kā lietā par labu valstij lietā nosakāma materiālā kaitējuma kompensācija lielā apmērā, apsūdzētajai apgādībā ir divi bērni, tiesas ieskatā apsūdzētajai nav nosakāms sods naudas soda veidā, jo tas skartu valsts un apsūdzētās bērnu intereses. Savukārt, brīvības atņemšanas atņemšanas sods ir pats bargākais no likumā paredzētajiem soda veidiem, un tiesas ieskatā par šo nodarījumu, ievērojot noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto zaudējumu apmēru nav nepieciešamība tādu sodu noteikt. Tādējādi, /pers. B/ par izdarīto noziegumu sods nosakāms piespiedu darba soda veidā. /pers. B/ iepriekš nav bijusi sodīta, noziedzīgu nodarījumu izdarījusi pirmo reizi, noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas periodā daļēji nodokļu maksājumus veikusi, bet ne pilnā apmērā. Tiesai radusies pārliecība, ka šāds soda veids apsūdzēto atturēs no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas un cits soda veids viņai nav nosakāms.

[63] Ņemot vērā, ka apsūdzētā noziedzīgo nodarījumu izdarījusi kā SIA "/nosaukums/" amatpersona, ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi, būdama tās vienīgā un faktiskā vadītāja, apsūdzētajai piemērojams Krimināllikuma 218.panta otrās daļas sankcijā paredzētais obligātais papildsods – tiesību atņemšana ieņemt noteiktu amatu uz laiku, kas tiesas ieskatā būtu aizliegums ieņemt valdes locekļa amatu kapitālsabiedrībās.

[64] Krimināllikuma 218.panta otrās daļas sankcijā paredzētais iespējamais papildsods – mantas konfiskācija, apsūdzētajai nav nosakāms, jo kriminālprocesā apsūdzētās manta nav apjausta.

[65] Nosakot soda mēru apsūdzētajai, tiesa ņem vērā, ka lietā netiek konstatēti apsūdzētās atbildību ietekmējoši apstākļi.

[66] Nekonstatējot apsūdzētajai atbildību ietekmējošus apstākļus, tiesas ieskatā, apsūdzētajai pamatsods un papildsods nosakāms virs to minimālā apmēra.

[67] Pirmstiesas procesā apsūdzētajai /pers. B/ piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā – un papildus drošības līdzeklis – dzīvesvietas maiņas paziņošana (lietas 3.sējuma 134.lapa), kas atstājami negrozīti līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā

[68] Par cietušo pirmstiesas kriminālprocesā atzīta Latvijas Republika, kuras intereses kriminālprocesā pārstāv VID (lietas 1.sējuma 9.lapa).

Krimināļprocesā iesniegts kompensācijas pieteikums par 25813,16 *euro* radīto kaitējumu piedziņu valsts labā (lietas 1.sējuma 12.-14.lapa). Cietušā pārstāve tiesas sēdē pieteikto kompensāciju uzturēja pilnā apmērā (lietas 3.sējuma 239.-241.lapa), apsūdzētā pieteikto kompensāciju neatzina (lietas 3.sējuma 238.lapa).

[69] Izlemjot jautājumu par kaitējuma kompensācijas pieteikumu, tiesa ņem vērā, ka saskaņā ar likuma "Par Valsts ieņēmumu dienestu" 1.pantā noteikto VID ir finanšu ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas nodrošina nodokļu maksājumu un nodokļu maksātāju uzskaiti, valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu Latvijas Republikas teritorijā, kā arī iekasē nodokļus, nodevas un citus obligātos maksājumus Eiropas Savienības budžetam, īsteno muitas politiku un kārto muitas lietas, līdz ar to VID, kā Latvijas Republikas pārstāvim, ir tiesības par labu valsts budžetam prasīt piedzīt ar noziedzīgo nodarījumu valstij nodarītos zaudējumus.

[70] Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis. Tiesa uzskata, ka VID pieteiktā kaitējuma kompensācija ir pamatota, pierādīta un apmierināma pilnā apjomā, jo mantiskie zaudējumi nenomaksāto nodokļu veidā radīti Latvijas Republikai apsūdzētās prettiesisko darbību rezultātā, līdz ar ko, saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 350.-353.pantu, minētā kaitējuma kompensācija pilnā apmērā piedzenama no apsūdzētās par labu valstij.

[71] Jautājums par piespiedu ietekmēšanas līdzekļu piemērošanu juridiskai personai SIA "/nosaukums/" izlemts ar 2020.gada 25.februāra Kurzemes rajona tiesas lēmumu (lietas 4.sējuma 17.-18.lapa).

[72] Lietisko pierādījumu, mantas, kurai uzlikts arests, un procesuālo izdevumu – lietā nav.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Krimināļprocesa likuma 511., 512.pantu, 514.panta pirmo daļu, 520., 523., 524., 527.pantu, 528.panta pirmo daļu, 529.pantu, 530.panta pirmo, trešo un piekto daļu, tiesa

nosprieda:

atzīt par vainīgu /pers. B/ Krimināllikuma 218.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt piespiedu darbu uz 160 (simtu sešdesmit) stundām, atņemot tiesības uz 3 (trīs) gadiem ieņemt valdes locekļa amatu kapitālsabiedrībās.

/pers. B/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanos noteiktā vietā – un papildus drošības līdzekli – dzīvesvietas maiņas paziņošana – atstāt spēkā līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā.

Spriedumu izpilda Valsts probācijas dienests pēc tā stāšanās likumīgā spēkā. Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 133.panta pirmo daļu notiesātajam ir pienākums pieteikties piespiedu darba izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Piedzīt no /pers. B/ valsts labā kompensāciju par mantisko zaudējumu 25813,16 *euro* (divdesmit pieci tūkstoši astoņi simti trīspadsmit *euro* un sešpadsmit centi) apmērā, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, un uzliekot par pienākumu iesniegt tiesai dokumentus par kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams tiesas kancelejā no 2020.gada 30.oktobra.

Tiesnesis J.Bumbieris